

MŪSU LIETUVA

NR. 49 (1427) XXVII-1975 m. Gruodžio-Dez. 4 d., 1, 00 kr
R. Juatindiba. 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Latvių jaunimo kongresas

SOVIETŲ IR DETENTĖS PINKLĖSĖ

Trečiasis viso pasaulio latvių jaunimo kongresas įvyko Floreife, Belgijoje, ir tęsėsi savaitę. Laikraštis "Latvija" paskelbė, kad į kongreso atidarymą suvažiavo 400 latvių iš viso pasaulio kraštų, jų tarpe nepilnas šimtas vidutinės ir senesnės emigracijos kartos atstovų. Buvo perskaityta ir diskutuota daugiau kaip tuzinas referatų. Latvių rašytojai, poetai skaitė savo kūrinius, buvo koncertai, vaidinimai. Kongresas baigtas baliumi, kuris vyko Namuro miesto kultūros centro didžiojoje salėje.

Į kongresą buvo nuvykęs lietuviams gerai žinomas centrinis latvių organizacijų vadovas Uldis Grava. Sveikindamas kongresą, jis pabrėžė, kad "Latvijos klausimas" nėra nei išrištas, nei užmirštas. Bet kokia jėga negali atimti kiekvienai tautai priklausantių teisių pačiai spręsti savo likimą". Savo kalbą jis baigė žodžiais: "Mes norime laisvės savo valstybei, ne daugiau ir ne mažiau". O latvių socialdemokratų pirmininkas J. Ritums, be ko kita, pasakė: "Didžiausias ateities tikslas yra nepriklausoma demokratiška Latvijos respublika. Visada ir visur reikalauti apsisprendimo teisės latvių tautai. Šiandieninę nelaisvę ir tautinę priespaudą ir ūkinį išnaudojimą turi pakeisti nepriklausomos Latvijos gyvenimas". Panašiai kalbėjo ir jaunimo atstovai, referatų autoriai. Tačiau buvo ir kitokių "nuomonių".

Kažkodėl kongreso ruošėjai pakvietė su referatais ir okupuotos Latvijos "atstovus". Iš Rygos atvykęs M. Bumanis skaitė referatą tema "Tremties analizė". Jis pasakė, kad deportacijos Latvijoje turėjo įvykti ir kad emigracija nepajėgia susitaikyti su Sovietų valdžia, bet tauta Latvijoje,

kur jau įgyvendintas socializmas, turinti "kitus interesus". Beklausiant referato paaikšėjo, kad referentas yra be priekaištų solidarus su viskuo, ką komunistų valdžia yra padariusi latvių tautai, deportacijas ir krašto kolonizaciją rusais įskaitant.

Žinoma, M. Bumanis susilaukė griežtų protestų, todėl ir truputį "nusileido", pareikšdamas, kad dėl deportacijų būtų dar galima diskutuoti, nes jos vykusios Stalino laikais. Panašiai kalbėjo ir iš Rygos atsiųstas Rozitis. Žinoma, jiedu latvių jaunimo kongreso dalyvių neįtikino, juo labiau, kad po sovietinių referentų sekė kiti, pačių latvių išeivių paruošti geri referatai. Spilners vertino dabartinę padėtį Latvijoje kaip rusų vykdomą kolonizaciją. Prelegentai iš Rygos stengėsi įtikinti, kad Latvijoje "viskas tvarkoje", sąmoningo rusinimo Latvijoje nėra. Tačiau diskusijų metu jie buvo "nuimti" ir iš jų tikslai skaniai pasijuokta. Jiems beliko pasakyti, kad "mes čia vieni kitų niekad nesuprasime".

Kongrese vyko diskusijos "ryšių su Latvija" reikalu. Apie kultūrinius ryšius referatus skaitė Abolinš ir Lejinš. Pirmasis pareiškė, kad "šis reikalas jau seniai marksistiškai - leninistiškai įrodytas" ir kad senoji latvių emigrantų karta "nori imperialistišku keliu išlaisvinti Latviją, tremties užmačios kultūriniais ryšiais turi tikslą legalizuoti Sovietų Latvijoje buržuazinę ideologiją". Referentas dar pridėjo, kad jo referatas parašytas Vakarų Berlyne, bet ne Rygoje ir ne Maskvoje. Žinoma, ir šis prelegentas nesusilaukė pritarimo, bet vis dėlto referatas užnuodijo orą, iššaukė ginčus ir sugaišino laiką.

Po kongreso latvių išeivijos laikraščiai "Dzimitines Bals" ir

Komunizmas įsigalės V. Vokietijoje?

Kariuomenėje laisvai veikia komunistų būreliai

J. KAIRYS

Po pirmojo pasaulinio karo demokratinę Vokietiją sužlugdė nacionalsocialistai ir įvedė savo diktatūrą. Po antrojo pasaulinio karo tik Vokietijos vakarinėje dalyje liko įvesta demokratija. Buvusioji rytų zona padaryta komunistine diktatūra. Vokiečiai 1953 m. bandė nusikratyti šita tvarka, bet raudonieji tankai su-tramdė jų pastangas. Vadinamąja Berlyno blokada Stalinas buvo užsimojęs ir V. Berlynui su V. Vokietija primesti komuniz-mą, bet vakariečiai sutrukdė jam. Vis dėlto Maskva nėra ir iki šiai dienai atsisakiusi įvesti kom-unizmą ir V. Vokietijoje. To ji siekė ir tebesiekia visais būdais, išskyrus karinius. Į šį darbą ji yra įjungusi ir savo satelitus.

Maskvos siekius V. Vokietijoje lengvina ir dabartinė koalici-nė vyriausybė, ištiesusi ranką Kremliaus link. Ji leido vokiečiams komunistams veikti laisvai, 1972 m. pasirašė sutartį su Maskva.

Atgavusi laisvę, komunistų partija pradėjo savo stiprią ak-ciją, nukreiptą ne vien į darbi-ninkus, bet ypač į jaunimą. Šiuo metu komunistinių lizdų pilna mokyklose, gimnazijose, univer-sitetuose ir kitur. Net socialde-mokratų partijai priklausantis jaunimas kelia į viešumą pirmo-je eilėje marksizmą, bet ne par-tijos programą. Be to, komunistai veikia jau ir kariuomenėje. Kareivinėse jau įsteigta daugybė kareivių komunistų būrelių, įvairiais vardais pavadintų. Tuose būreliuose kareiviai nuteikia-mi prieš dabartinę vadovybę ir tvarką kariuomenėje, juose kal-bama apie karių išnaudojimą, apie komunistinį darbą kariuo-menėje, apie jos "demokratinį mą", apie kareivių renkamas ta-rybas ir pan. Leidžiama daugybė komunistinių laikraščių, skir-tų specialiai kariams. Visi būre-liai bendradarbiauja su vokie-

čių komunistų partija ir kitomis kairiosiomis organizacijomis.

Savo įtakos didinimui kariuo-menėje komunistinio jaunimo naujokai neatsisako karinės prievolės. Šiaip V. Vokietijoje kasmet po keliasdešimt tūkstan-čių naujokų atsisako karinės prievolės.

Būdami kariuomenėje, ir ko-munistai turi priėjimą prie ka-rinių paslapčių. Kai vieno dali-nio viršininkas uždraudė savo puskarininkui tokį priėjimą, jis pasiskundė kariniam teismui. Pastarasis nutarė, jog kariui dėl priklausymo leisti partijai teisės negali būti siauriamos. Be to, šis karys lankėsi net ir Maskvoje. Ką reiškia tokie apsilan-kymai, aišku ir be komentarų.

Plačiausiai išsiplėtusi maskvinių komunistų veikla, nors ir maoistai yra daug kur įkėlę ko-jas. Kariuomenėje jie veikia slapčiau nei maskviniai.

Organizuoto pasipriešinimo ar kokios nors panašios atsvaros komunistams V. Vokietijoje nėra. Todėl savaime plaukia išva-da, jog ir V. Vokietijos demo-kratija gali būti sužlugdyta. Tai bus padaryta taip pat vokiečių rankomis, bet jau komunistų drauge su kitais kairiaisiais. Jei dabartinė koalicija ateitų į val-džią ir sekančiai kadencijai, ko-munistai galėtų siekti galutinio savo tikslo. Jų kelias bei meto-dai gali būti panašūs į Lenino ir į šios dienos Portugalijos kom-unistų. Teisėtu keliu komunizmo įvedimas V. Vokietijoje nusitęs-tų labai ilgai, nes iki šiol per rinkimus komunistų partija su savo artimaisiais tesurinkdavo po kelis nuošimčius balsų.

Patekus V. Vokietijai į komu-nizmo tironiją, neišvengiamai žlugtų ir likusioji laisvos Euro-pos dalis. Jei minėtos komuniz-mo akcijos nesutrukdys kokia nors jėga, tai Europos žlugimas galės greičiau įvykti nei Kissin-gerio minėti 10 metų. T. Ž.

"Latvija" pradėjo tyrinėti, iš kur latvių jaunimo kongrese net pre-legentais atsirado Maskvos ar Ry-gos agentų. Paaikšėjo, kad kongreso ruošėjas buvo Vokietijoje gyvenęs latvių jaunimas, belgų valdžios remiamas. O Belgijos vyriausybė, net dabartinę karalių įskaitant, yra Maskvos gerbėjai ir ištikimi Helsinkio konferencijos idėjų puoselėtojai. Taigi belgų valdininkai ir pasirūpinę, kad kongreso prelegentų ir dalyvių tarpe būtų ir pačių išeivijos lat-vių neprašytų atstovų iš okupuotos Latvijos, nes "tai atidengia platesnes galimybes kultūriniam bendravimui ateityje".

Visa tai gerai parodo, kad kai kurios valstybės, detentės dvasios,

įtaigojamos, pamažu pradeda suktis apie sovietinę ašį ir virsti jų satelitais. Jos taip pat padeda Sovietams stiprinti emigrantų bendravimą su kraštu, o jų žval-gybos įstaigos "gelbsti", ruošda-mos jaunimo kongresus ar kitus parengimus. Šių faktų akivaizdu, je lietuviams išeiviams reikia bū-ti labai atsargiems su detente a panašiais vardais peršamais "bendravimais", nežiūrint, ar jie iš pačių lietuvių ar iš atitinkamų kraštų valdininkų išeitų. Taigi, prieš priimdami siūlomas idėjas, jas iš visų pusių apuostykime, kad žinotumėm, kuo jos kvepia.

Draugas b. kv.

STUDENTAI

ATEITININKAI:

OKUPOUOTA

TĖVYNE

APLANKIUS

A T E I T I S 1975 - 3

Kokie yra okupuotą Lietuvą aplankiusių jaunų išeivių lietuvių įspūdžiai apie okupuotą tėvynę, ten gyvenančius tautiečius, jaunimą, religiją už Geležinės uždangos? Kaip jie patys buvo paveikti? Septyni klausimai buvo pateikti penkiolikai studentų ateitininkų, kurie neseniai ten lankėsi, laiške pažymint, jog atsakančiųjų pavardžių neminėsime, "kad nepakenktume Lietuvoj gyvenantiems". Spausdinami šėsių atsiliepusių atsakymai.

KLAUSIMAS: Ar, Tau atsilankius okupuotoj Lietuvoj, Tavo nuomonė ir nusistatymas kuria nors prasme pasikeitė? Kaip?

STUDENTAS I: Taip, pasikeitė. Iki tol nemačiau, kad bet kokiame pasaulyje krašte gali būti tiek spaudos ir žmonių paniekimo. Kaip ir daugelį mano kartos žmonių, taip ir mane tėvai nuo vaikystės indoktrinavo, todėl vaikystėje priešrusiškas ir prieškomunistiškas nusistatymas buvo stiprus. Augant ėmė kilti abejonių: "O gal ten nėra taip bloga". Tos abejonės sustiprėjo įstojus į universitetą, nes girdėjau daugelį profesorių aiškinant gerąsias ir blogąsias įvairių santvarkų ir politinių sistemų puses. Mano nuomonė buvo, pavyzdžiui, pablogėjusi apie padėtį Lotynų Amerikoje ir pagerėjusi apie komunistinius kraštus. Nuvykęs Lietuvon, rusų-komunistų okupaciją pamčiau visoje žiaurioje nuogybėje.

STUDENTAS II: Mano nuomonė ir nusistatymas beveik nepasikeitė. Panašiai buvo, kaip iš anksto įsivaizdavau.

STUDENTĖ III: Iš tikrųjų mano nuomonė nelabai pasikeitė. Buvau, prieš išvažiuodama, gana daug pasikalbėjus su jau apsilankiusiais žmonėmis, iš kurių gana daug sužinojau. Tačiau mano įspūdžiai, mintys ir nuomonės jau buvo gana gerai susiformavusios prieš išvažiuojant. Radau, kad daug kas buvo taip, kaip man buvo pasakyta.

STUDENTAS IV: Mano nuomonė iš esmės nepasikeitė. Vis maniau, kad ten trūksta laisvės ir kad gyvenimo standartas galėtų žymiai pakilti, jei dabartinės valdžios santvarka būtų demokratiškesnė. Tačiau tenykštis gyvenimas

Jaunimas ruošiasi
STUDIJŲ SAVAITEI.
Šiuo norime ir mes prisidėti prie vienos jų nagrinėjamos temos:
MŪSŲ SANTYKIAI SU
L I E T U V A. (Red.)

— Paulius Kuras, trečio kurso biochemijos studentas Guelph universitete, Kanadoje, atstovaus Windsorso jaunimui būsimame Jaunimo kongrese. Jis aktyviai dalyvauja ateitininkų veikloje,

kai kuriais atžvilgiais atrodė geresnis, negu prieš tai įsivaizdavau. Čia gal kalta mūsų spauda, kuri nudažo viską perdėm tamsiomis spalvomis. Turiu omeny bendrą gyvenimo standartą. Žmonės geriau apsirengę, geriau maitinasi, turi gražesnius ir geriau įrengtus butus, negu čia mums aprašo.

STUDENTAS V: Lietuva manęs per daug nenustebino. Atrodo, kad skirtingi informacijos šaltiniai, su kuriais nuo vaikystės dienų buvau susidūręs, mane supažindino su padėtimi. Pakilo dalinai, tur būt, mano noras laikyti artimesnius ryšius su gyvenančiais Lietuvoje. Nežinau, kiek tas skirtųsi, pavyzdžiui, nuo panašaus noro palaikyti ryšius su Vakarų Vokietijos lietuviais.

STUDENTAS VI: Lankantis Lietuvoje šią (1974) vasarą, mano nuomonė bei nusistatymai nepasikeitė. Tik teko gal praktiškai patirti tai, ką teoretiškai jau anksčiau žinojau, kuo tikėjau.

KLAUSIMAS: Kokias nuotaikas pastebėjai tautiečių tarpe okupuotoj Lietuvoj?

STUDENTAS I: Lietuviai Lietuvoje didžiūjasi savo lietuviškumu ir pranašumu prieš rusus. Net partiečiai didžiavosi geresne lietuvių statyba ir aukštesniu gyvenimo standartu. Jie antikomunizmą nelaiko svarbiu dalyku, bet tikrenybėje yra nusiteikę ir antirusiškai, ir antikomunistiškai.

Dėl materialinio gyvenimo sąlygų lietuviai per daug nesiskundžia, nors supranta, kad kitoje sistemoje galėtų geriau gyventi. Jie yra

pripratę stovėti ilgose eilėse prie krautuvių, pažįsta juodąją rinką ir "blato" sistemą. Inteliģentija labiausiai skundžiasi dėl dvasinės spaudos, dėl visą gyvenimą užvaldžiusio melo ir dėl rusų arogancijos. Didžiausias lietuvių noras, kad koks kipšas išvartų rusus iš Lietuvos.

STUDENTAS II: Pastebėjau truputį apatijos, bet bendras nusiteikimas buvo toks: "Esu šioj padėty, nieko nepakeisiu, tai gyvensiu išnaudodamas tai, ką turiu". Kai buvau Lietuvoj, padariau gan daug nuotraukų. Daugumas buvo giminių portretai, pavieniai ar kartu. Įdomu, bet beveik nei vienas nesišypsojo. Gal tik retas atsitikimas, bet man tos liūdnos išvaizdos gan tiksliai parodo jų nuotaikas.

STUDENTĖ III: Čia išeivijoje, mūsų lietuviškos veiklos pagrindai remiasi kultūros išlaidymu — per veiklą, organizacijas ir t. t., ir su ta viltimi, kad gal vėl kada Lietuva bus laisva.

Lietuviai okupuotoj Lietuvoj, man atrodė, yra jau be vilties — nusivylę. Jie, atrodo, jau yra priėmę tą faktą, kad yra okupuoti ir nėra kaip pasipriešinti be kokių blogų pasėkų. Ką bedarys, turi gyventi, kaip gali, tokioj padėty. Žinoma, širdis spaudžia ir pyktis ima, ir šie jausmai yra parodomi, kur tik bebūna proga. Jie turi realistiškai gyventi vien dėl pragyvenimo. Kaip gali kitaip daryt po tiek metų Rusijos valdžioj? Gyvena tiesiog surištom rankom. Gali tik įstoti — kur ir kaip gali — į politines pozicijas, užimti aukštesnes vietas, infiltruoti komunistų geležinę ranką ir tuo būdu įvesti kiek gali švelnesnę valdžią... o vėliau, kas žino? (Apie tai buvo daug skirtingų nuomonių...).

STUDENTAS IV: Pastebėjau panašias nuotaikas tautiečių tarpe, kokias ir kiti turistai pastebi. Jos bendrai negatyvios. Nemėgsta dabartinės valdžios, skundžiasi prekių stoka ir blogu aptarnavimu. Daugumas, ypač jaunimas, kuris drąsesnis, tautiškai solidarūs. Visi mėgsta pasididžiuoti Lietuvos laimėjimais įvairiose srityse. Čia, sako, geriausi keliai, daugiausia maisto, vakarietiščiausia aplinka ir t. t. Todėl mažai girdėjau, kad kas norėtų išvykti į kitas respublikas apsigyventi.

STUDENTAS V: Lietuvoje randasi didelė materialinė bei ideologinė stoka. Iš sociologinio taško matėsi, kad viešai lietuviai vienas kitu per daug nepasitiki.

STUDENTAS VI: Pastebimos dvi skirtingos nuotaikos, kurios priklauso nuo aplinkybių. Viešose vietose viskas labai paviršutiniškai, žmonės bijo giliau apie bet kokius filosofinius, teologinius ar politinius klausimus pasisakyti ir net jaučiasi, kad gan daug žmonių yra bent šiek tiek persiėmę komunistine propaganda. Atrodo, kad daugumas, pavyzdžiui, gan įsitikinusiai teigia, jog daugumas karo meto "nuodėmių" buvo nacių, o ne komunistų padaryta. Ir ta idėja yra tiek pompuojama, kad užmaskuoja pilną tiesą.

Iš kitos pusės, net ir viešose vietose su tinkama kompanija galima ir pasijuokti, ir linksmai praleist laiką. Gi privačioj kompanijoj jaučiasi daug didesnis atvirumas bei nuoširdumas. Nors ir tuomet, jei tikrai bandai klausti jų kai kuriais politiniais klausimais, jaučiasi tam tikra baimė, netikrumas, abejonė.

Bus daugiau

**PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO
TREČIOJO KONGRESO REIKALU**

NÃO PODEMOS
DEIXAR QUE ISSO
ACONTEÇA.

PRECISAMOS DE
ALOJAMENTOS.

COLABOREM
tel - 274 40 47.

SAJUNGAI PADĖKA

III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Brazilijos Finansų komisija nuoširdžiai dėkoja Lietuvių Sąjungai-Aliança, kuri taip sėkmingai pravedė kongreso naudai bazarą lapkričio 15-16 dienomis savo rūmuose, Rua Lituânia.

Sąjunga Finansų komisijai įtekė bazarą pelną - 9.000,00 kr. Bazare JK Finansų komisijos buvo dar parduota juostų, keramikos ir kitų dovanėlių už Cr\$ 1.715,00, o knygų ir plokštelių kioskas surinko 630,00 kr. Taigi, visa bazaro apyvarta buvo Cr\$ 11.345,00 kr.

**KVIEČIAME
TALKON**

REMKITE KANDIDATES Į KONGRESO
LIETUVAITE — IR
LAIMĖKITE SPALVOTĄ TELEVIZIJĄ.

TŪKSTANTINIS VAJUS

Prie tūkstančio kruzeirų vajaus prisidėjo dar šis mecenatas-remėjas:

66 Valdemar Baltaduonis
įnešė Cr\$ 1.000,00

PASIŽADĖJUSIŲ ĮNAŠAI

Algimantas Saldys	200,00
Kazimieras Skorupskis	500,00
Aleksas Kalinauskas	300,00
Irenė ir Paulo Šukys	300,00

Lietuvi, prisidėk prie tūkstantinio vajaus, paremdamas mūsų jaunimą. Lietuvių Jaunimo Kongreso pasisekimas Tavo rankose.

— FINANSŲ KOMISIJA

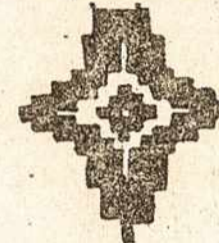
MALONIAI KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS /

**NAUJŲ METŲ
SUTIKIMA**

SU LIETUVIAIS IŠ ARGENTINOS, AUSTRALIJOS, ANGLIJOS, KANADOS, KOLUMBIJOS, JUNGTINIŲ VALS TYBIŲ, VOKIETIJOS; URUGVAJUS; VENECUELOS ATVAŽIUOJA 500 SVEČIŲ IŠ KITŲ KRAŠTŲ ————
TODĖL VIETAS REIKIA UŽSISAKYTI IŠ ANKSTO —
SKAMBINTI FINANSŲ KOMISIJAI
ŠIAI DIDŽIAI ŠVENTEI GROS LIETUVIŲ MĖGIAMAS IR GERAI PAŽIŠTAMAS „LOS GUARACHOS“ ORKES TRAS SU DVIDEŠIMT MUZIKANTŲ. — PAKVIETIMO KAINA APIMA STALIUKUS, VALGĮ IR GĖRIMĄ.

Os convites para o Re-veillon terão que ser adquiridos com a comissão de finanças, pois não serão vendidos na porta.

O preço da entrada inclui comida e bebida, a orquestra „Los Guarachos“, e mais de 500 pessoas do exterior.

PAKVIETIMAI GAUNAMI PER FINANSŲ KOMISIJĄ, BAIRŲ ATSTOVUS, KLEBONIJAS. KAINA APIMA STALIUKUS KETURIEMS, VALGI IR GĖRIMĄ NUO 22 iki 4 val. ryto. VIETOS UZSĄKYTI- NOS IŠ ANKSTO, ĮSIGIJANT PAKVIETIMĄ. YRA AUTOMOBILIAMS PASTATYTI VIETA.

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA, MŪSŲ ŠIRDY VISADA — PÁTRIA DE NOSSOS PAIS, LITUANIA, TU ESTARÁS SEM PRE EM NOSSOS CORAÇÕES.

Gruodžio 13, nuo 13:30 iki 19 val. TV kanalas 11 filmuoja „Nemuno“ šokių vienos valandos programą R. Juatindiba, 28.

Gruodžio 16, Praça Roosevelt, Lietuvių kalėdinė programa, dalyvauja „Nemunas“

BRAZILIJOS KRAŠTO FINANSŲ KOMISIJOS

svarbiausieji telefonai:

pirm. prel. P. Regažinskas -
Tel. 274-2295

ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344
ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677
sekr. Halina Mošinskienė telef. 65-0907.

**ŠIOS ŠEIMOS PRIIMS SVEČIUS
JAUNIMO KONGRESO METU**

(tąsa)

Jonas ir Veronika Dimšos - V. Prudente
Margaretė Butnblytė - Jardim Europa
Petras ir Aldona Bareišiai - V. Bela
Arūnas Steponaitis - Indianópolis
Klemensas Jura - Barra Funda
Feliksas Ralickas - Barra Funda
Aleksandras ir Magdalena Vinkšnaičiai
Bronislovas Onuša - Moóca
Vincas ir Ieva Kutkai - V. Bela
Konstancija Rutkauskienė - V. Bela
Juožas ir Marija Čiuvinskai - Moóca
Stasys Ignatavičius - Vila Matilde
Vytautas ir Eugenija Bacevičiai - V. Z.
Katarina Poderytė - Vila Zelina
Ona Masienė - Vila Zelina
Sėrgio ir Helena Korsakov - V. Zelina
Teofilė Labuckienė - V. Zelina
Stasys ir Monika Tamošaičiai - V. Z.
Jonas ir Apolonija Baltaduoniai - V. Z.
Vincas Banys - Vila Zelina
Ona Mikuckienė - Moóca
(bus daugiau)

**COMISSÃO DE ALOJAMENTOS
NAKVYNIŲ KOMISIJA**

Telefonai ir adresai:

Petras ir Roseli Bilevičiai — R. Inhagapi, 65 — tel. 274-4047
Vytautas Bacevičius — R. Pedro de Godoi, 396 — tel. 63-9343
Angelika Trūbienė — R. Marechal Malet, 451 — tel (darbo) 273-0338.
Arnaldas Zizas — R. das Heras, 1248.

DALYVAUKIME KONGRESE

TIESA IR GYVENIMAS

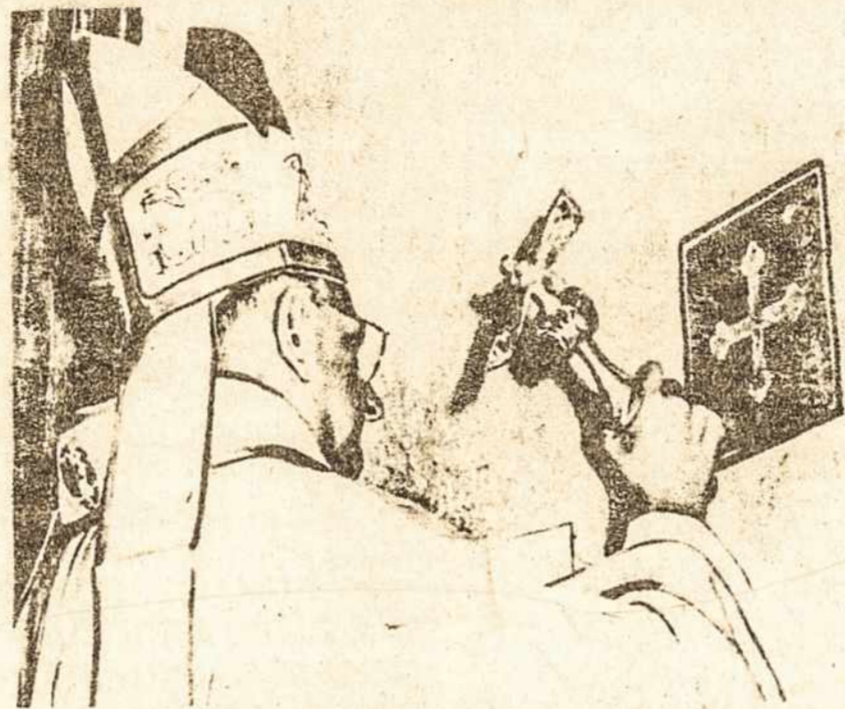
ARTĖJANT Į ŠVENTŲJŲ 1975 METŲ UŽBAIGĄ

Šventieji 1975 metai parodė kai ką, ko nelaukė gal nė pati Roma. Paskutinių kelerių metų bendrai visuomenės ir katalikų nuotaikos buvo tokios, kad, pop. Pauliui VI pranešus, jog bus paskelbti šventieji Metai, kai kas iš neeilinių katalikų viešai pareiškė nuomonę, ar mūsų laiko žmonių dvasia tai priims, ar verta tokius metus skelbti. Kai kam atrodė, kad dabartinėje žmonių opinijoje esąs atgyventas dalykas. Jie baiminosi, kad iš to neišeitų fiasco, kas pakenktų Bažnyčios prestižui net katalikų akyse.

Roma gal dar niekada neturėjo tiek maldininkų, kaip šiais metais. Taip pat, tur būt, niekada nedalyvavo audiencijose tokios būdingos maldininkų grupės, kurių buvo beveik kiekvieną trečią dieną šiais metais: iš Afrikos, Azijos, Okeano salų. Ne kartą buvo viešai paminėtos Europos kraštų liuteronų grupės, Japonijos budistų vienuolių ir kitokios nekatalikų grupės. Jos visos lankėsi Romoje, kartu su katalikais dalyvavo audiencijose ne kaip turistai, o kaip maldininkai. Buvo ir smulkesnių įdomių, gal ir prasmingų epizodų, kaip pvz., iš Prancūzijos būrys jaunuolių, atjojusių į Romą, jau nuolis nešinas kryžiumi pėsčias atėjęs į Romą iš Skandinavijos, būrys jaunuolių nešini kryžiumi iš šiaurinės Italijos. Reikia manyti, kad šie jaunuoliai nėra kokie originalai, o panašios dvasios jaunų žmonių yra nemaža.

Kai kuri spauda, TV bandė nuvertinti Romą lankančius maldininkus, kaip įdomybių ieškotojus, o ne maldininkus ar labdaros žmones.

★ **DVI Vatikano kongregacijos** — sakramentų ir liturgijos šiomis dienomis buvo sujungtos į vieną ir pavadintos "Sakramentų bei Dievo garbinimo kongregacija". Sujungtajai kongregacijai vadovaus australietis kard. James Knox, kuris paskutiniu metu buvo ir vienos, ir kitos kongregacijos prefektu. Jo sekretorium bus arkiv. Antonio Innocenti, buvęs sakramentų kongregacijos sekretorius. Dar neaišku kokios pareigos teks buvusiam liturginės kongregacijos sekretoriui arkiv. Annibale Bugnini. Spaudos

Sventasis Tėvas Pijus VI atidaro Šventųjų Metų vartus.

Iš tų pačių, kurie spaudoje ar TV kalbėjo, kad pinigais, išleistas kelionei į Romą, būtų buvę geriau skirti badaujantiems, niekad neteko girdėti panašaus pasiūlymo arklių lenktynių, smuklių ir panašių vietų lankytojams. Ne taip buvo ir su maldingumo nuotaikomis, kaip bandė vaizduoti tie informacijos šaltiniai.

Mes lietuviai nebuvo pamaldesni už kitus šių metų maldininkus Romoje, o dalyvavę mūsų dienose Romoje pripažins, kad kiekvieną dieną pagrindinis dienotvarkės punktas buvo pamaldos, katakombų, bazilikų lankymas ne smalsumui, o maldai. Net paskutinę dieną, išskrendant ilgai kelionei iš Romos į New Yorką, mūsų žmonės patys siūlėsi verčiau pasilikti be pietų, bet susirinkti į šalia mūsų kolegijos esančią Šv. Antano bažnyčią. Mišioms ir Komunijai.

Jeigu šiais metais kas vyko į Romą kaip turistai, labai apsigavo, nes katakombose, bazilikose, kitose šventovėse buvo tokia maldininkų spūstis, kad toms vietomis domėtis kaip turis-

konferencijos metu Vatikano radijo direktorius kun. Roberto Tucci, SJ, pareiškė, kad pagrindiniai liturginės reformos darbai jau atlikti. Dabar naujai sudarytoji kongregacija turės užbaigti dar šiuos liturginės srities darbus: 1. išleisti jau paruoštas naujas apeigas šventovių bei altorių dedikacijai; 2. užbaigti ir išleisti įvairių pamaldumų rinkinį; 3. užbaigti martyrologiją, t.y. visų kankinių sąrašą bei biografijas; 4. išleisti penktąjį brevijoriaus tomą, kuriame bus įdėti įvairūs priediniai skaitymai, galimi naudoti vietoj esančių pirmuose 4 tomuose; 5.

tui beveik nebuvo įmanoma. Galutinių statistikų dar neturime, bet krikščionių pasaulio atsiliepimas į šventuosius Metus viršijo juos skelbusių ir organizavusių viltis.

Ar toks žmonių atsiliepimas ką nors reiškia? Man atrodo, reiškia labai daug. Kai kurie iš dvasinių vadų klydo, manydami, kad šių dienų žmonės religiją nesidomi.

Šventieji Metai taip pat parodė, kad pasauliečiai nelaiko beverčiu dalyku suartėjimo su Dievu maldos, sakramentų, atgailos keliu. Sielos suartėjimas su Dievu liko jiems savas, ir šiais metais žmonės parodė to išsiilgimą.

Man atrodo, kad tai suprasti yra svarbu visiems — kunigams, šeimų tėvams, mokytojams — ir iš to padaryti reikiamas praktiškas išvadas. Verta pastebėti, kad šiais metais ne vieną maldininkų grupių organizavę pasauliečiai patys susirasdami dvasios vadovą, kuris juos palydėtų ir Romoje vadovautų jų maldingumo praktikoms. Reikia tikėtis, kad Šventųjų Metų proga parodytas

išleisti pataisyta naujojo mišiolio laida; 6. sukataloguoti ir paruošti rodiklinį turinį visų liturginių dokumentų, išleistų nuo II Vatikano santarybos pradžios iki dabar.

★ **OLANDIJOS KARD. BERNARD ALFRINK**, sulaukęs 75 m. amžiaus, pasiuntė Pauliui VI atsištatydinimo laišką, kurį turi pagal įstatus pasiūsti kiekvienas vyskupas, sulaukęs to amžiaus. **KUN. J. STS.**

dvasinis atgimimas nesiliaus, kad tai bus gilinama ir plečiama ateityje. Visus tuos reiškinius šventieji Metai ne pagimdė, o buvo tik proga pasireikšti visuomenėje subrendusiai dvasiai.

Tokios ir panašios mintys turėtų likti mums ir po Šventųjų Metų, kad mąstydami atspėtume, ko trūksta mums asmeniškai, šeimoms, bažnyčioms, mokykloms, visuomenei; ko trūksta mūsų praktiškai krikščionybei, kad ir subrendusieji bei jaunimas rastų joje atsakymą į žmogaus sielos šauksmą. Kaip Vatikano II susirinkimo nutarimai nesibaigė su susirinkimu, o lieka ateityje juos svarstyti ir jais gyventi, taip ir šie šventieji Metai neužbaigė žmonių dvasinio atsinaujinimo ir susitaikymo, o palieka tik šūkį, kuris turėtų bent katalikų tarpe likti gyvas ir aktualus.

VYSK. V. BRIZGYS

Religija negali mirti

Nusivylimas Kremlinyje

Washingtonas. — "U.S. News & World Report" (IX.22) įdėjo Maskvos korespondento James Wallace straipsnį pavadinimą "Neišsipildžiusi marksistų pranašystė — religija nemiršta". Įdėta ir nuotrauka klūpančių su žvakėmis rankose Lietuvos vaikų, einančių prie pirmos Komunistų. Rašoma, kad nežiūrint tikėjimo persekiojimo, Sovietijoje bažnyčių lankytojų skaičius ne tik nemažėja, bet didėja. Ypačiai atgimsta susidomėjimas religija jaunimo eilėse, ir daug jaunų žmonių nori viešai pripažinti, kad priklauso Bažnyčiai. Kremlius dėl to labai susirūpinęs. Paskutiniai du ar treji metai pasižymėjo labai stipria antireligine propaganda, ir jie negali suprasti, kaip gali būti, kad po 57 metų labai stipraus ideologinio "auklėjimo" ir ateistinės veiklos, religijos nepavyko sunaikinti.

Vienas vakarietis mokslininkas yra pasakęs: "Kai bus rašoma dvidešimtojo amžiaus religijos istorija, Rusijos prisirišimas prie tikėjimo ir Bažnyčios bus iškeltas kaip pats didžiausias bet kada kur yra buvęs".

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Glórias, 627-9 - Vila Bela - 05147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0324

KALBĖJOMĖS ŠYPSENA IR RANKŲ MOSTAIS

Ses. Ignė Marijošiūtė dalinasi Pietų Amerikos išpūdžiais

Trumpai sustojusi Venezueloje ir Brazilijoje, ses. Ignė Marijošiūtė artinosi prie savo tolimosios kelionės tikslo — Buenos Aires, Argentinos, kur ji nusiūsta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rūpesčiu talkinti Jaunimo kongresui ruošti. Prieš tai ji dar stabtelėjo kaimyniniame Urugvajuje. Savo trečiame reportaže iš Pietų Amerikos ses. Ignė dalinasi savo išpūdžiais iš šios nedidelės lietuvių kolonijos jaunimo gyvenimo.

Dar Sao Pauloje man kun. Antanas Saulaitis pasakojo, kad Urugvajuje planuojama ruošti pirmąją jaunimo stovyklą. Nuvykusi radau čikagietę Daivą Vaitkevičiūtę, kuri, kaip ir aš, tik trumpai buvo sustojusi, prieš tęsdama kelionę į Braziliją. Mūš pradėjome rūpintis, kaip čia padėti jaunimui su stovykla, bet prieš tai dar teko dalyvauti pačių jauniausiųjų lietuviukų, — "Rintukų" — draugijos pavasario iškyloje.

Iškyloje dalyvavo 33 vaikai tarp 6 ir 12 metų amžiaus. Programą suorganizavo Vytautas Dorelis ir kun. Jonas Giedrys. Su dviem autobusiukais jie visus vaikus suvežė į Shangrilą, kuklų jėzuitų vasarnamį, prie La Platos upės.

Džiugu matyti kun. Giedrio, V. Dorelio ir motinų pasiaukojimą šiems vaikams. Džiaugiasi galėjusi truputį prisidėti, tik gaila, kad retas iš jų bekalba ar supranta lietuviškai. Visvien, atėjus laikui žaidimams, šypsena, rankų mostais ir paprastais žodžiais, "dėmesio - vienas - du - trys - bėk! susikalbėjome ir smagiai praleidome laiką smėlėtame paupy. Žaidimų kalba tarptautinė! O vakare, palydint akordeonui, buvo smagu klausytis, kaip jie stengiasi lietuviškai dainuoti.

Matyt, kad reikia ypač jaunų tėvų tarpe kelti lietuviybės sąmoningumo jausmą, tautybės išlaikymo prasmę. Jaunimo kongresas turi būti priemonė šeimos lietuviškumui paveikti.

Iš Rintukų iškylos sugrįžome gerokai išvargę ketvirtą valandą

Montevideo, Urugvajus.

Vytauto Dorelio, buv. Urugvajaus Liet. Kultūros draugijos ir ULB pirminko, vadovaujamas kanklininkų sekstetas. Nuotrauka A. Saulaičio

ryto. Nežinanti baistos rytinės valandos, kun. Giedrys į autobusiuką susikrovė čiužinius, miegmaišius, puodus ir šešias miegistas sielas ir pasileido kelionėn į Gvido Mačansko vasarnamį. Ten bus stovykla, o juk reikia pasiruošti!

Kai aštuntą valandą ryto pasirodė pirmieji stovyklautojai, namelis buvo švarus, židinio sušildytas ir kavutė išvirta. Taip ir prasidėjo pirmoji jaunimo stovykla Urugvajuje.

Visų nustebimui stovyklon atvyko 20 jaunuolių tarp 14 ir 26 m. amžiaus. Pasirodo, kad daugiausia tikėtasi tik 14 stovyklautojų.

Susidėstėm savo tuntą ir rinkomės kieman vėliavą pakelti ir himną sugiedoti. Kiti vėliau sakėsi pirmą kartą taip darę. Tai, kas mums atrodė sena ir įprasta, kitiems yra nauja ir įdomu. Išsirinkome stovyklai vardą — "Pušynas". Pristatėm vadovybę: I. Kamandulytė - mergaičių vadovė, R. Geležauskas - išdininkas, komendantas ir ūkvedys, D. Acosta - berniukų vadovas ir St. Štendelytė - virtuvės vyriausioji prižiūrėtoja. Iš karto jie kiek purtėsi visos tos atsakomybės. Mat neįpratę. Tačiau vėliau, rūpestingai viską atlikę, jie džiaugėsi ir

prisipažino, kad nebuvo taip sunku, kaip iš karto atrodo.

"Pušyne" praleidome tris dienas. Sportavome, dainavome, kalbėjome apie Jaunimo kongreso reikšmę, diskutavome lietuviybę, tautybę ir pilietybę, aptarėm reikalą jaunimui burtis į kokią nors bendrą organizaciją.

Galima pasidžiaugti, kad šioje stovykloje oficialioji kalba buvo lietuvių. Savo tarpe jaunimas kalbėjosi ispaniškai, bet mudvi, kurios nemokame ispaniškai, visur ir visada — lietuviškai. Esu tikra, kad dauglio žodynas pagerėjo.

Sekmadienį stovyklon atvyko kun. Giedrys ir atlaikė šv. Mišias lietuviškai. Stovyklautojai patys skaitė Mišių skaitinius, kalbėjo intencijas lietuviškai. Jiems viskas buvo nauja ir neįprasta, bet jie su viskuo sutiko.

Buvo ypač gražių, net netikėtų momentų. Štai, atbėga komendantas Geležauskas ir kviečia mane į kiemą. Čia iš medžio gabalų smėly prie namo pastatytas lietuviškas kryžius su tvorele. Kitą kartą mergaitės iš skujų sudėjo Gedimino stulpus. Visa tai-

jų pačių iniciatyva.

Ši pirmoji jaunimo stovykla Urugvajuje visais atžvilgiais pasisekė. Buvo padėtas geras pagrindas ateičiai: jie suprato stovyklavimo eigą, pažino jo drausmę. Visiems taip patiko, kad norėjo nieko nelaukę tuojau vėl kitą ruošti.

Tačiau pats svarbiausias dalykas yra tas, kad jie pajuto būtinumą nepalikti "pabirom". Savo tarpe jie jau tarėsi, kaip sukviesti visą Urugvajaus lietuvių jaunimą ir įsteigti Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjungą.

Esu dėkinga, gavusi progą pabendrauti su Montevideo jaunimu. Šios kelios dienos iššaukė manyje daug džiaugsmo, bet tuo pačiu ir susirūpinimo. Džiaugiuos, nes mačiau jaunimą, norintį savo tarpe bendrauti, džiaugiuos, nes mačiau lietuvių kolonijos rūpestį artėjančiu Jaunimo kongresu. Tačiau tuo pat metu manyje kyla ir susirūpinimas, kad iš Jaunimo kongreso išsivystytų veikla sąmoningesnė,

Draugas Seselė Ignė

ŠYPSENOS

Nemelavau...

— Gėdinkis, — sako tėvas sūnui. — Aš, būdamas tavo metų, niekada nieko nemeluodavau.

— O kada tu pradėjai? — smalsiai paklausė sūnus.

Ziūrovas

Vyras pareina užrišta akimi. — Kas atsitiko? — aikteli žmona. — Bene mušeisi?

— Ne. Aš tik žiūrėjau, kaip kiti mušasi...

Zoologijos sode

Nebegalima susikalbėti su savo vaikais, — skundžiasi vienas tėvas. — Anądien nusivedžiau savo penkerių metų sūnelį į zoologijos sodą ir aiškinu jam visokius žvėris bei paukščius. Štai gandrai, — rodau jam.

— Nelaikyk manęs kvailu, — atsakė vaikas. — Tokių dalykų nėra!

Naujausia mada

— Sakykite, ar šita bliuzelė man tiks?

— Tai naujausios mados draubužis!

— Ar ji neblunka?

— Ką jūs! Treji metai kabo vitrinoje ir dar nepakeitė spalvos.

Kalti sumuštiniai

Per darbo pertrauką įstaigoje Petras išsitraukia sumuštinį ir, žiūrėdamas į juos, atsiūsta:

— Sūris ir sūris! Vakar, šandien, rytoj.

— Tai pasakyk žmonai, kad pajvairintų, — pataria Petro kolega.

— Ar tu juokies? Aš — juk viengungis ir pats darau si sumuštinį.

Apie asilą

Sužadėtinis ėjo pro sužadėtinės namus ir nešėsi doklą šieno. Taip jau pasitaikė, kad sužadėtinė stovėjo ant slenksčio. Vaikinas stabtelėjo, nuleido nuo pečių naštą ir išdidžiai tarė:

— Visas pūdas!

Mergina nusijuokė:

— Rado kuo girtis. Mūsų asilas dvigubai daugiau paneša.

Sūnus

Kalbasi kaimynai:

— Mačiau, tavo sūnus šieną pjauna. Kaip tu jį prikalbinai?

— Pasakiau, kad pamečiau žolėje motociklo raktą.

• Ilgai tupėdamas prie paradinių durų šuo užmiršta, kaip atrodo būda. Parinko Pr. Alš.

NERIJA

Seniai, seniai, šilta ir druskinga Litorinos jūra, su didžiulėmis ilankomis ir milijonais žuvų, nuo Sambijos pusiasalio atplovė daug smėlio. Toje vietoje jūra pasidarė negili. Gi kranto srovės smėlį klojo sluogsniais, ir prieš 5,000 metų iš jūros išlindo pusiasalis. Jūrai nuslūgus, pusiasalis pailgėjo ir atitvėrė buvusią ilanką nuo jūros. Per laiką ilanka susijungė su ežerais, kurių tada pietinėje ilankos dalyje buvo daug - ir pasidarė dabartinės Kuršių Marios. Jūrą žmonės pavadino Baltijos vardu.

Pusiasalis, pavadintas Kuršių Nerija, pasikeitė per tūkstančius metų. Iš pradžių čia augo tik žolė ir krūmokšniai. Vėliau atsirado pušys ir eglės, ąžuolai ir liepos. Giriose priviso daug žvėrių ir paukščių.

Viduramžiais lietuviams teko ilgai kariauti su kryžiuočiais, prūsais ir net vikingais. Priešus traukė turtingas pajūrys: gintaras, tankūs miškai, žvėrių kailiai. Šimtmečiais jie plėšė kraštą, degino girias, sunaikino Nerijos gamtą. Pradėjo keliauti kopos: smėlis palaidojo augmeniją, užpustė žvejų kaimelius. Susirūpino lietuviai, kad Nerija nepavirstų į smėlio dykumą, ir pradėjo sodinti pušaites ir berželius. Jau pora šimtų metų, kai šis planas vykdomas - čia randame senesnius miškus ir žvėris, ir mažas eglaites, šimtais ir tūkstančiais išsirikiavusias smėlio pašlaitėse. Pirmiausia su keliaujančiu smėliu pradėjo kovoti smiltyninė aviža - ji plona, išblyškusi, šiurkšti, bet jos šaknys ilgos ir tvirtos - ilenda giliai į smėlį ir suranda drėgmę. Ji nebijo saulės karščio ir sausros ir pastoja smėliui kelią.

Dabartinė Kuršių Nerija yra siauras smėlio pusiasalis, skiriamas Baltijos jūrą ir Kuršių Marias. Nerijos ilgis - apie 97 km. gi plotis

labai įvairus: siauriausioje vietoje (prie Šarkuvos) tik 400 metrų; gi plačiausioje - 3,8 m. (prie Bulvikio rago). Pati Nerija primena piaučiau: pajūrio šonas yra lygus, o rytinis šonas turi pusiasalius, isikišančius į Kuršių Marias. Tuos pusiasalius žmonės vadina ragais.

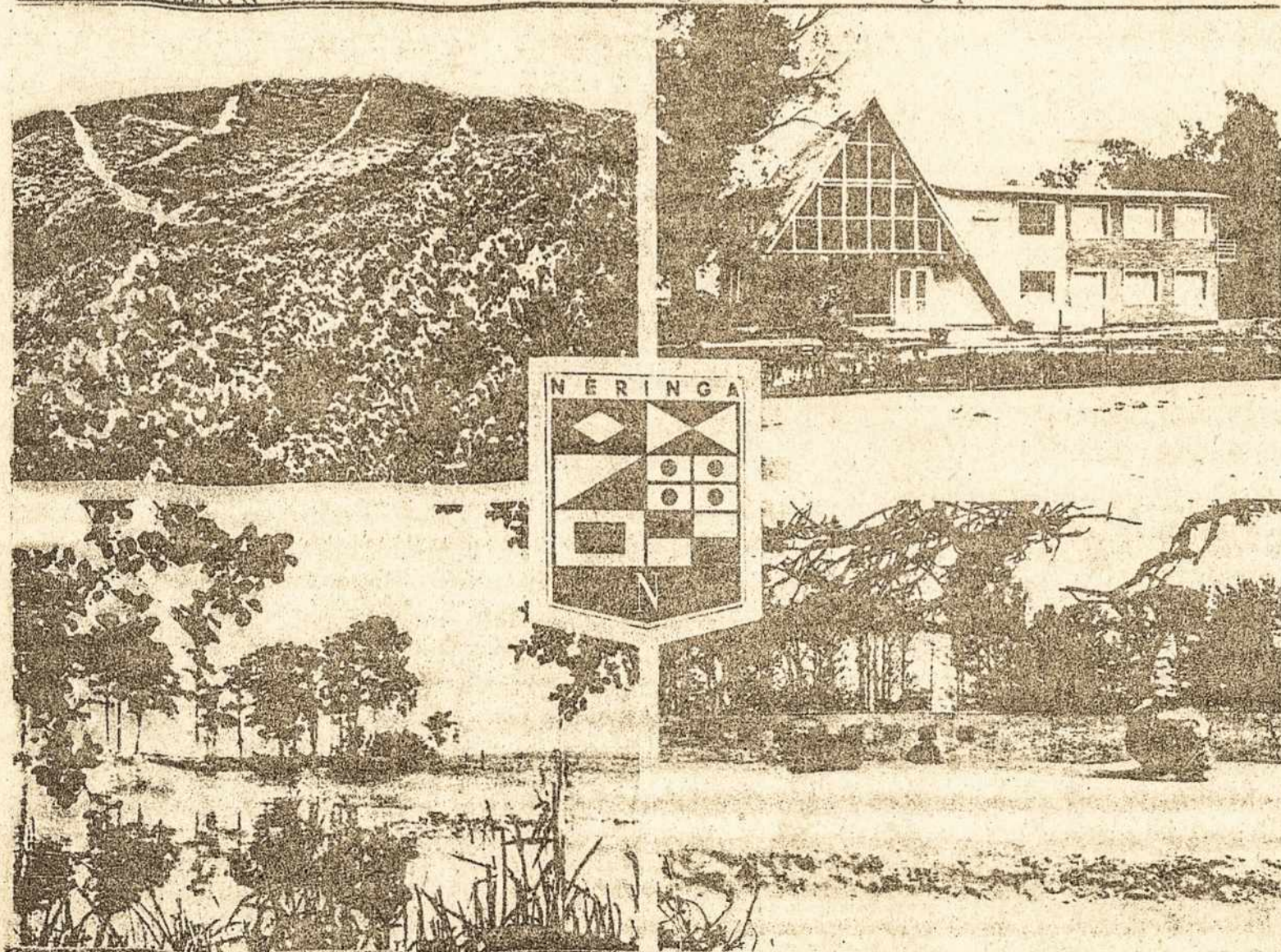
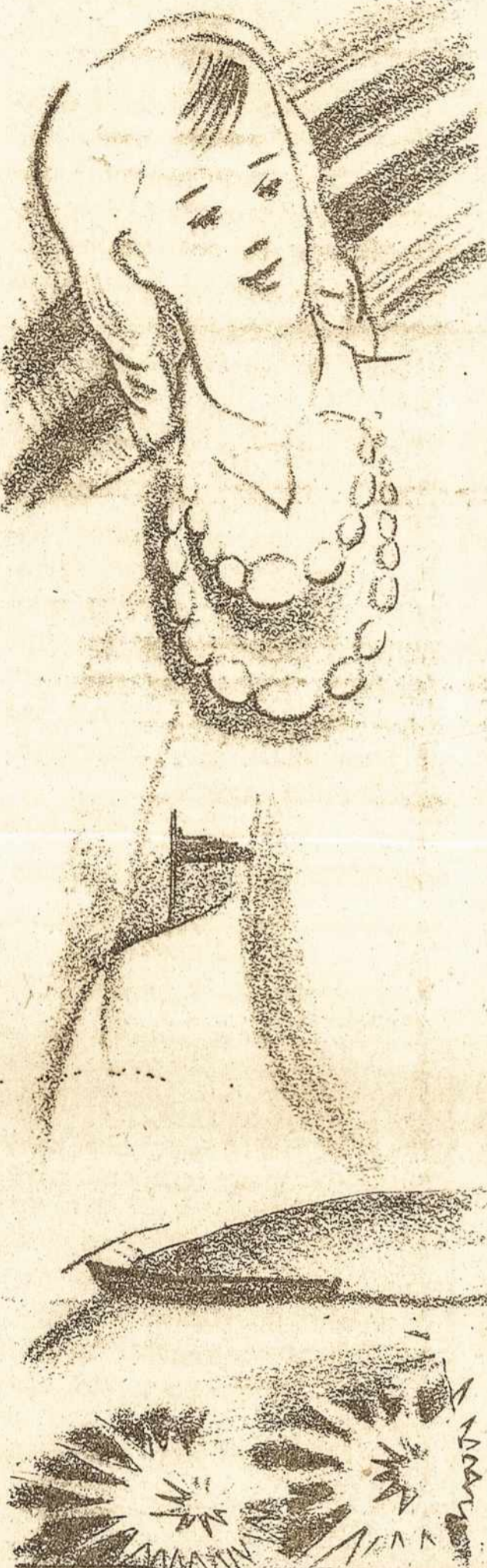
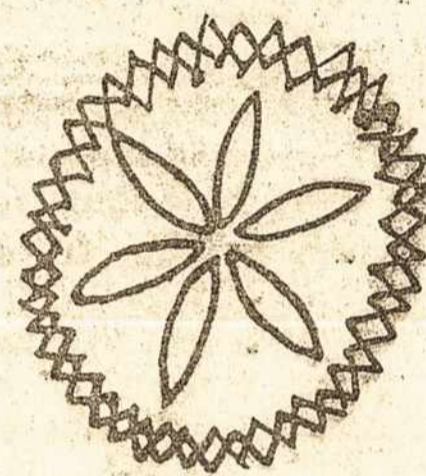
Legendos sako, kad senais laikais gyvenusi graži ilgakasė milžinė Nerija. Pamačiusi, kaip žvejus žudo audros, ji susigraudinusi ir supylusi Nerijos pusiasalį.

Kuršių Nerija yra žymi ne tik žvejų kaimeliais, kurortiniais miestais, bet ir savo nuostabiu grožiu. Smėlio baltumas veria akis. Mėlynoji Baltijos jūra jungiasi su dangumi - sunku atskirti ar toluoje baltos bangos lūžta, ar tik balsvi debesėliai į padangę ruošiasi kilti. Rytuose žaliuoja Nemuno deltos krantai, Ventės ragas. O baltas smėlis, suartas šimtais kalvų ir kalvelių, primena šiaurės Afrikos dykumas. Todėl Nerija yra daugelio vadinama Lietuvos Sachara.

Nerijos smėlio gelmėse sruvena mineralinis vanduo. Yra planuojama jį panaudoti gydymui. Pats smėlis turi retų metalų; gi marių dugne tebėra daug gintaro.

Čikagoje yra jūreivių sesių tuntas - Nerija. Linkime joms pasekti Nerijos pavyzdžiu - žibėti, žavėti ir linksminti lietuvių sielą savo darbais ir patvarumu. - „SVAITŲ AIDAS“ -

Sesė Rita

MŪSŲ LIETUVA
Ilgakasiams

GLOBOJA
LITERATŪROS
RATĖLIS

LITERATŪRA · DAILĖ · MOKSLAS

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Stefanija Rūkienė

SUSALES TURNEPSAS

Reikia apie viską galvoti, bet pirmiausia, kas šiandieną valgyti. Šeiminkė laukė maņes sugrįžtant, nes buvo iškračiusi mano maišelį, ten rado šilkinę bliuskutę ir dar beveik naują paklodę. Pati neėmė, bet paprašė tuos daiktus atiduoti jai, kaip mokestį už butą. Nieko nepadarysi, reikia atiduoti paskutinį skudurėlį. Atidaviau. Kitaip pati pasims ir turėsiu tylėti.

Išvežant pateko po ranka mažytės Nijolės kojinitės. Laikiau tas kojines dukrelei prisiminti. Protarpiais pavartydavau, palygindavau, kokio didumo buvo jos kojytė. Tai buvo mamos sentimentas paliktai mažai dukrelei. Pagalvodavau, kur ji dabar ir ar jau žymiai didesnė. O gal ir dabar šaukiasi mamos? Ir šias mano mintis visuomet palydėdavo gailios ašaros.

Dabar pamačiau, kad tas kojinites jau nešioja šeiminkės duktė Marusia. Labai skaudu ir gaila tų kojinių. Netekau paskuti-

nio daiktelio, kuris buvo apčiuopiamas ryšininkas tarp maņes ir Lietuvoje likusios dukrytės. Tos kojinitės mane dažnai nunešdavo prisiminimų pasaulin.

Kur gi benamis prisiglausiu ir rasi užuovėją? Reikia tylėti, nors ir tavo siela apvogta.

Brigadininkas darbu mane tuojuo vėl ap rūpino. Išvarė piauti čiurkų. Tai maži mediniai dešimties centimetrų ilgio pagaliukai gazo generatoriams kūrenti. Tą kurą gamina iš storų kieto medžio rąstų. Benzinas karui, o sunkvežimius ir traktorius varydavo čiurkomis.

Visą dieną su piūkle ir kirviu išdirbu lauke. Labai sušalau ir pavargstu. Po miškų darbų reikėtų taisyti ir stiprėti. Bet kaip? Maisto nėra, o burna kasdien prašo. Pasigydyti negalima, nes nėra jokių vaistų. Viskas karui. Geriausias vaistas tai nors kiek pakenčiamas maistas.

Bedirbdama iš Katios sužinojau, kad netoli kaimo sušalė duobė turnepso. Dabar sušalusius gumbus po truputį vežioja gyvuliams šerti. Šią naujieną vakare papasakojau Bronei. Nieko nelaukdamas nutarėme parsivežti sušalusio turnepso.

Tada mes nesvarstėme, ar nusikalstame, nors dešimtį Dievo įsakymų gerai žinojome. Pamiršome ir įsakymus, kad negalima kenkti valstybei, negalima grobstyti visuomenin-

turtą. Nežiūrėjome ir nuovargio, nes baisiai nesinorėjo mirti Sibire. Tėvynė moja, tėvynė šaukia atgal, privalome išlikti ir sugrįžti.

Pas šeiminką pasiskolinome rogutes ir maišą ir išvažiavome vogti. Naktis, tamsu ir pasiutiška šąla — penkiasdešimt Celsijaus laipsnių šalčio. Tyliai slenka du šešėliai, apsikutoję skudurais ir vos bepavelka kojas. Einame pravėžomis, kuriomis važinėta su daržovėmis. Gerai, kad yra tos vėžos, nes jos mums rodo kelią ir lengvina ėjimą.

Prieiname duobę. Skylė užtaisyta šiaudais. Atsikemšame duobės angą ir prisikrauname maišą turnepso. Nuo šalčio pradėjo barškėti rankų pirštai. Bandome juos trinti sniegu, maigome ir skubame kisti pirštines.

Užsiverčiame maišą ant rogučių, įsikinkome ir važiuojame į kaimą. Kelias artimas, tik penki kilometrai, bet mums atrodo, kad labai ilgai važiuojame. Ypatingos baimės ne jaučiame, bet vistiek nesmagu. Bijome, kad nesutiktume svetimų akių. Netrukus laimingai pasiekiame kaimą.

Grobį palikome lauke, kad neatšiltų. Rytojaus dieną turnepsu pavaišiname ir šeiminkus.

Bus daugiau

GALIU TIK LIUDYTI SKAUSMĄ...

Aušra Marija S. Jurašienė

Lietuvai kultūra — kaip duona, kurios ji retai kada sočiai valgė įvairių istorinių priespaudų metais. Lietuviams kultūra turi dar ir kitą prasmę, negu didžiosioms tautoms, taip aštriai nepatyrusioms priklausomybės, okupacijos ir savo mažumos komplekso. Mums tai — tautos gyvybės palaikymas ir dvasios atsparas prieš priespaudą. Tai kalbų, rašyto žodžio ir tautinio sąmoningumo klausimas. Todėl tokios atkaklios visada buvo lietuvių menininkų ir švietėjų pastangos dirbti ir kurti slogiom ir priešiškom sąlygom (dievdirbiai, dainų kūrėjai, knygnešiai, nežinomi menininkai etc.) Mūsų savitas ir mažas kraštas dar ir dabar mažai žinomas pasaulyje. Ir jai išsvetur čia atvykę žmonės nustemba, lyg atradę nežinomą salą su unikalia istorija, kalba ir kultūra, — tai yra šių šventų misionieriškų pastangų ir istorinio atsparumo vaisius. Mažam mūsų kraštui lengva susiliesti, ištirpti didelės imperijos gniaužtuose, ir šitas nuolatinis pavojus savotiš-

kažadina sąmonės aktyvumą. Dvasinė tautos dirva yra potenciali rimtai kūrybai, ir stiprus tos kūrybos poreikis, kasdien slopinamas "iš viršaus", virsta išsėnėjusiu alkiu, kuris yra pasiryžęs priimti kiekvieną — dažnai ir negryną trupinį. Juo labiau tikra vertybė ar šviežesnis reiškinys čia yra kaip gryno oro gurkšnis. Iš savo asmeninės patirties žinau, su kokių pietizmu ir pagarba priimamas mūsų klasikos (V. Krėvės, Vaižganto, V. Mykolaičio-Putino ir kt.) istorijos veikalų pasirodymas, kokio karšto reagavimo susilaukia kiekviena talento ženkle pažymėta nauja autoriaus knyga, jei joje nėra pasidavimo kvapo. Kaip džiaugiasi lietuviai savo grafikos, skulptūros ar tapybos išėjimu į platesnius horizontus.

Taip ir mano vyro, Jono Jurašo, darbas Kauno dramos teatre tapo visuotinio susidomėjimo centru. (Tai buvo naujas ir išskirtinas etapas mūsų teatro istorijoje.) Į jo spektaklius važiuodavo žmonės iš visos Lietuvos kaip į atlaidus, ir ilgam užtekėdavo peno kalboms apie jo spektaklių prasmę ir vertę. Ir da-

Aušra Marija S. Jurašienė, buv. "Vagos" leidyklos Vilniuje redaktorė, pati rašytoja, kritikė ir eseistė, neseniai su šeima pasiekusi laisvuosius Vakarus. Čia spausdinamas jos raštas piešia sukrečiančiai autentišką okupuotojo krašto kultūrinio gyvenimo vaizdą, kurio kasdienybėje plūkiama ir herojiškieji rezistentai ir žmogiškąją savigarbą praradę pataikautojai. Kaip žinome, Aušros Marijos S. Jurašienės vyras, režisierius Jonas Jurašas, buvo nušalintas iš Kauno dramos teatro režisierių ir vadovų už tai, kad viešai protestavo už jo pastatymų žalojimą.

bar, prisimindama tą laiką, su skausmu galvoju, kad jam jau niekada nebus lemta patirti tokio salės alsavimo vienu bendru ritmu, tokio gyvo rezonanso, kuris įmanomas tik mūsų gimtoji, iškankintoji žemė ir kuris jam buvo didžiausiu atpildu už sunkias pastangas ir kovą, kad išleistų dorą, savitą spektaklį.

Kai menininkas pajunta šitokią publikos dėkingumą už tiesos žodį, už tikro meno prošvaistes, už paguodą ir viltį, — jis dar ryškiau suvokia, kad neturi teisės meluoti, veidmainiauti ir maitinti išalkusias sielas surogatais, kurių iš jo reikalauja valdžia. Tai sunki sąžinė ir širdį draskanti problema, kuri daugiau ar mažiau kankina kiekvieną menininką priklausomą nuo sovietų Lietuvos.

J. Jurašui su kaupu teko išgyventi šitą dvigubą kančią: žinoti, kad esi ypač reikalingas praretintoj kultūrinėj erdvėj, ir kartu suprasti, kad tau nebus

leista būti tokiu, koks esi reikalingas saviems žmonėms — su tikrais, nedeformuotais cenzūros savo spektakliais su neramiom savo idėjom ir žmogaus situacijos tragizmo suvokimu. Siaurėjančių demagogijos ir konjunktyros žnyplių spaudžiamam, šiandien kaskart vis sunkiau menininkui darosi išlikti doru ir nepalaužtu. Jis turi arba imti apgauti tuos, kurie jį tikėjo, arba išeiti ir palikti šitą mažą, priešų apgultą teatro (ar kito meno) tvirtovę, kurią jis buvo subūręs iš nevienalyčių, neatsparių ir kartais jį patį išduodančių gynejų.

Mes palikome savo mažas, gal ir iš iliuzijų smėlio supiltas tvirtoves tam, kad daugiau nebeprasizengtume su savo sąžine ir tapume pagaliau laisvi, nors formaliai išbraukti iš gyvųjų tarpo. Kitaip mes negalėjome. Ir dabar atsiderėme tos kultūros, — kurią, kiek leido mūsų jėgos, padėjo-

(Tęs. 8 psl.)

AUŠRA JURAŠIENĖ

me kurti, —parašėte. Ir jau iš tolo, iš to balto paraštės lauko žiūrime į nematomą iš paviršiaus batalijų ir iečių laužymo laiką, besitęsiantį ir šiandien ten, mūsų mažutę žemę. Dabar dar aiškiau galime įvertinti pastangas tų negausių dorų menininkų, kurie kuria, nesiekdami pripažinimo ir valdžios palaikymo, balansuodami ant pavojingos "nemalonės" ribos, mūsų jau peržengtos. Ir prieš mūsų valią atminty iškyla ciniški veidai tų, kuriems duota jėga žaloti ir smaugti mūsų meną.

Kas jie, tie geradariai kultūros viršininkai, kuriems su baimė ir priverstinu dėkingumu lenkiasi daugelis mūsų menininkų už teisę nors iš dalies įvykdyti savo kultūrinę misiją? Sakytum, jie irgi mūsų broliai, bet elgiasi su mumis, kaip su potencialiais nusikaltėliais. Net žadėdami už nuopelnus meduolį, kitoj rankoj jie laiko rykštę. Jie baudžia ir kartais atleidžia, bet niekada neužmiršta mūsų nuodėmių. Jie moko mus tarnauti ir "dievui", ir ciesoriui, ir jų kompetencijoj yra tas magiškas "taip reikia", kuris tramdo gyvą, prieštaraujantį mintį ir skiepija susitaikymą. Jie laimina oficialų kultūros žygį, nusiimdami nuo savęs atsakomybę už pražudytas sielas. Visa, kas kvėpia inkvizicija, priskiriama aukščiausiai Maskvos galiai, ir jie nusiplauna rankas — kaltinkit save, prasižengusieji, ir joms jums gero. Ir mes patys linkę patikėti savo "gerais viršininkais", nes jie iškilę iš mūsų tarpo, jie savi, lietuviai, ir jie žino, kaip neužrūstinti Maskvos. O po jų gali ateiti blogesni...

Palaipsniui apsiprantam su spauda, kaip šuo pripranta prie grandinių. Gyvybės instinktas verčia prisitaikyti. Mes imam kontroliuoti vieni kitus pagal "blaivaus proto" teoriją. Ir sakom sau: nebūkim savižudžiai. Nežudykim savo sunkiai kuriamos kultūros. Geriau mažiau, negu nieko. Geriau kalbėti pusė

lūpų, negu virsti nebyliais. Ir mes jau žinom, kuo reikia užmokėti už smilkinuose pulsuojančią idėją, už gyvą kūrinį, — kitu, tinkamai nudažytu, parduotu vaisiumi. Mes išmokstame prekiauti savo kūryba. Jei parašysi daugiau ar mažiau idėjiškų eilėraščių, tu tarp savęs vadinamų raudonų arba pilkų velnių, — išleisi savo rinkinį. Jei gausi ir tinkamai įvykdysi oficialų užsakymą, — gal galėsi sukurti skulptūrą pagal savo norą arba pakliūti į parodą. Jei pastatysi "proginį" spektaklį, tau pagaliau leis pasirinkti pjesę, kurios tu taip seniai laukei, kad jau užmiršai pirmą impulsą ir užmanymą. Kartais pas mus tiesiog sakoma: reikia išmokti rašyti savo sąžinės sąskaitą dviejuose lapuose: baltam ir juodam, viešam ir asmeniškam. (Iš čia — gal ir pašmoniniai — yra kilę J. Marcinkevičiaus "Mindaugo" Baltasis ir Juodasis metraštininkai.) Tai mūsų ilgalaikės veidmainystės pamokos, kurios yra pakeitę ir deformavę ne vieno menininko prigimtį.

Aš dvylika metų dirbau redaktoriaus darbu, redaguodama lietuvių poeziją ir prozą, dirbdama su jaunais ir jau pripažintais, premijuotais autoriais. Ir žinau, kokią sudėtingą ir savotišką psichologinę mokyklą praeina rašytojas, kol išmoksta (arba taip ir neišmoksta) laviruoti, kol įprantą savo laisvamanišką dvasią, kaip kokį fantastišką džiną, sugrūsti į butelį ir tik retkarčiais leisti jam atsargiai iškišti galvą pro painių metaforų tinklą. Kaip jis kasdien grumiasi su savo ne-realiais sumanymais, su savo sąžine ir kartu su karštu noru išleisti į pasaulį savo širdies kūdikį — daugiau ar mažiau sužalotą. Nes neišspausdintas kūrinys — kaip nepagimdytas kūdikis. Žinoma, tai neliečia visų rašančiųjų, nes kitų pašaukimas ir yra mušti būgnais, apkurtinančiais klausą, dainuoti odes ar pseudo-modernistinius pasažus apie socializmo žmogaus didybę ir grožį arba rašyti plačias epines drobes apie praeities nedalį bei pagrindžio kovas ir šios dienos bui-

tines peripetijas. Bet iš esmės, kuo talentingesnis žmogus, tuo unkesnės vidinės grumtynės — suveržti savo vaizduotės galia, kad ji neprašotų galimybės rėmu, kad mintis neužgriebtų giliau, negu leista. Laiku sustabdyti plunksną, sutramdyti vaizdų struktūras, kad jos neišduotų pačios esmės, ir potekstėje palikti tikrą kančią, skausmą, abejones ir protestą. Taigi, net ir kūryboj — šitam šventam ir intymiam akte — išlaikyti būtinas, nerušytas žaidimo taisykles. Kad netyčia per aštriai nepradrėkstum glotniai nulakuoto socialistinio modelio paviršiaus, kad užsimiršęs nesuabejotum neliečiamom marksizmo idėjom ir iš šalies pirmestą valia.

Kaip sugeba rašytojas ar kitas menininkas jau darbo procese apriboti savo kūrybinę mintį? Nei cenzūros, nei viršininkų rankos betarpiškai negali murkdytis tavo sieloje. Jų funkcijos yra kitos: iškupiūruoti, uždrausti, nutildyti, likviduoti. Bet čia, šitoj intymioj srity, yra paslaptis, suprantama tik tarybiniam žmogui. Tai tavo Vidinis Cenzorius, jamzinimo, nes tai būtent šios totalinės sistemos ir jos pagimdytos patalogiškos baimės pasakė. Tai jau naujos dvilypės socialistinio žmogaus kokybės forma ir pilnai nesuvokta, katastrofiška jo drama. Kartais tą vidinį Cenzorį turi ir kitus vardus. "Standžiat suveržkime savo dvasinius korsetus", — viešai yra raginęs savo kolegas vienas žymus ir gabus mūsų poetas, pastaraisiais metais pasunkėjęs ideologinei situacijai. Ir "dvasinis korsetas" iš tikrų pastoviai formuoja menininkų sielas. Vidinis Cenzorius budį dieną ir naktį. Ir pagaliau nepastebimai demoralizuoja žmogų, naikina jo atsparumą, moko vergiško prisitaikymo ir žlugdo pačią kūrybą. Visu pirma, jo dėka mūsų branginamai kultūrai gresia pavojus išsigimti.

Tedėl nenuostabu, kad šitoj daugiaaukštėj žmogaus priklausomybėj — nuo savęs iki sistemos viršūnių — mes kartais patikime lietuviškos valdžios labdariniais norais palaistyti džiūstantį mūsų kultūros medį. Ir dažnai užmirštam, kokia kaina ir koku kaktetu vandeniui nuodijamos to medžio šaknys. Milžiniškais tiražais eina knygos, užkimšdamos smegenis makulatūra, ir tu džiaugiesi, iš šito srauto išgriebs vieną kitą tikros literatūros puslapį. Neolat rengiamos oficialios tematinės parodos, kur tu žarstai ataršusius vakarykščius pelenus ir didžiūojiesi, išrinkęs keletą švie-

žlų, ir gyvo kūrybinio pasireiškimo grūdą. Tu įpranti sėdėti be dvasinės progimystės spektakliuose ir nuolatinių jubiliejų minėjimuose, nes žinai, kad "taip reikia" ir kitaip šiandien negalima.

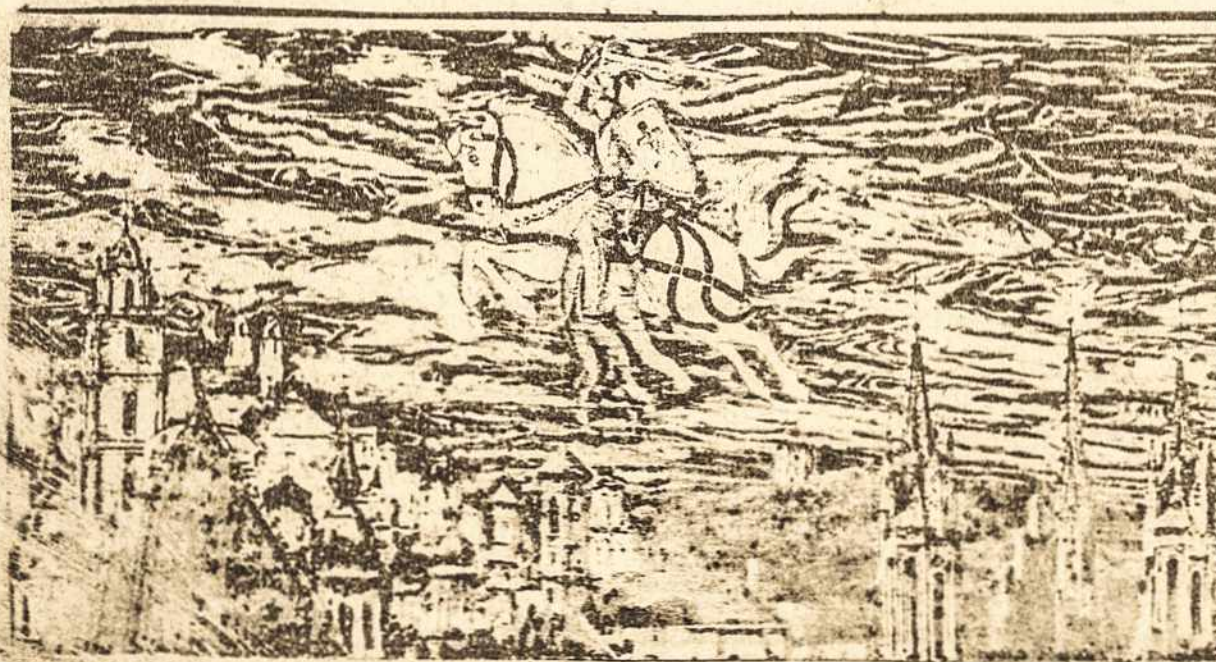
Bet yra ir kita šitos problemos pusė: tauta, kuri maitinasi šitais veidmainystės vaisiais. Prisilegti, išvarginti ar jau abejingais tūpę žmonės, kurie neturi jėgų, laiko ir reikiamo igudimo skaityti tarp eilučių, ilgai žarstyti pelenus, kol juose rasi deimantą. Jie priima viską be atpažinimo, godžia ir atvira burna — nuo meninių dainų švenčių ir iškastotų filmų iki oficio poezijos rinkinio, paskutinio žurnalo puslapio — ir palaipsniui praranda tikro meno skonį, teisybės spalvą, laisvo dangaus kvapą. Koks bus tokios masinės masų kultūros nuopelnas, jei žmonių protai atpras nuo laisvos minties, sušvasintos kūrybės, kaip nuo grynos rugių duonos, ir bus pajėgūs virškinti tik fiziologinį skiedinį? Ką pasakys mūsų ateinančios kartos, jei per stubaktą jos dar paveldės mūsų ilgą atsparumą? Ir ką po mūsų atraš istorikai, pavartę mūsų knygas, mūsų drobes ir sudužusią standartinį projektų šūsnį? Ar išskaitys jie, neišgyvenę šitų dvilypių pastangų laiko, mūsų potekstes, mūsų užsifruotas mintis ir užgnaužtą saujoje skausmą?

Mes nesiliaujam tikėje geresniam laikui, naujam "atlydžiui" išužija, kurį dabar vis labiau tolsta. Ir kartais nešam savo kryžių, panarinę galvas, eidami paskui savo "geriausius viršininkus", neapsidami suabejoti, pasipriešinti, sustoti, kad tik bet kokia kaina išlaikytume savo tautos gyvybę, kultūros eigą. Čia yra istorinė pasinė ir daugelio menininkų šventa misija. Bet, jei geležinė totalinės sistemos ranka visai prispaus mūsų galvas prie žemės, ar pasiteisins tas visuotinis nuolatumas?

Mano ragis tauta sunkiai sukasi šitam užburtam dvilypių problemų rate, neradama išeities. Ir nėra daru, kurios išvestų ją iš tos karkiško slogučio būsenos. Ir mano galioje tik paliudyti savo brolių skausmą ir išskirti kūrybos problemas, kurios juos kankina. Iš savo beteisės emigrantų padėties, iš to balto paraštės lauko, kuriame dabar esu, aš norėčiau tik priminti žmogui jo natūralią žmogišką teisę pasirinkti — priklausomybę ar vidinę laisvę, susitaikymą ar kad ir tykų, išdidų protestą, kuris kartais reikalingas, kad žmogus neprarastų savo vienintelio, jėga nepašleiamo turto — dvasinio atsparumo.

Draugas

Mikalojaus Ivanausko liepsnos medžio tapyba: Vilniaus panorama, 1971

MŪSŲ ŽINIOS

SAJUNGOS-ALIANČA PASTOGĖJE

SAJUNGIEČIŲ PARAMA JAUNIMO KONGRESUI

Pagaliau įvyko visų lauktas ir gražiomis viltimis sutiktas Lietuvos Sąjungos-Alianča ruoštas Bazaras. Po pietų lapkričio mėn. 15 d. atsidarė Sąjungos-Alianča patalpų durys ir priėmė daugybę svečių į puošniai surengtą Bazarą, kurio fantai meniškai išdėstyti traukte traukė lankytojų akis ir kiekvieną gundyte gundė ką nors gražaus, naudingo bei meniško įsigyti sau atminčiai arba ką nors padovanoti.

Nežiūrint, kad tai buvo dviejų švenčių savaitgalis ir daugelis mūsų tautiečių buvo išvykę pailsėti į pajūrį, ir kad tas pačias dienas (XI 15-16) vyko labai plačiai garsintas V. Zelinos lietuvių parapijos kermošius, vis dėl to lankytojų Bazaru netrūko ir kiekvienas apsilankęs atidavė savo lietuvišką duoklę ir parėmė ruošiamą III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą, įsigydamas vienokį bei kitokį Bazaru išstatytą dalykėlį.

Bazarui buvo rengtasi keleta mėnesių. Sąjungietės lankė savo gimines ir pažįstamus, kviesdamos talkon prisidėti ne vien daiktais, bet ir darbu. Na, ir dirbo jos. Suaukota buvo labai gražių ir vertingų daiktų ne tik São Paulo lietuvių, o ir kitų vietovių. Netruko net ir iš tolimo Rio Grande do Sul estado.

Šio Bazaru rengėjams, ypač moterims, ne kartą tako apieisti savo šeimų reikalus, kad tik geriau ir pilniau pasitarnavus užsiimto darbo reikalui - kuomet geriau padėjus III PLJK-ui.

Lankytojai neapvyklė rengėjų. Savo apsilankymu, stambiausią įnašą suteikė Kongreso rengėjams. Bazaras davė gryno pelno 9.000 kruzeirų (truputį daugiau negu 1000 dolerių). Visi pinigai jau įteikti Kongreso finansų komisijai.

Bazaru metu Lietuvių Sąjungos-Alianča patalpose veikė Knygų lentyna ir JK krautuvėlė su lietuviškomis juostomis, keramika, plokštelėmis ir kitais suvenyrais. Tai vis Jaunimo kongreso naudai buvo daroma. Šios pajamos į Bazaru pajamas neįskaitytos.

Per abi Bazaru dienas veikė sąjungiečių priruoštas ir jų pačių aptarnaujamas bufetas su užkandžiais ir gėrimais. Žodžiu, Bazaras veikė visais atvejais.

Reikia pasidžiaugti jo pasisekimu ir viešiai pareikšti ir pripažinti, jog tai yra darbščių sąjungiečių

moterų nuopelnas, kurio dalis, be abejo, tenka ir tiems, kurie vienu bei kitu veiksmu prisidėjo ir parėmė šį kolektyvinį darbą parodydami savo lietuvišką susipratimą, gerą valią ir solidarumą plačiajam mostui.

Lietuvių Sąjungos-Alianča Valdība dėkoja visiems šio darbo dalyviams. —S-gos Koresp.

LIETUVIAI DALYVAVO 1935 M. SUKILIMO AUKŲ MINĖJIME

Lapkričio 27 sukako 40 metų nuo komunistinio sukilimo Rio de Janeire ir Brazilijos šiaurėje. São Paulo minėjimas vyko valstijos seimo didžiojoje salėje, kurioje telpa apie 1.600 žmonių; ir dar apie du tūkstančiu stovėjo už durų.

Dalyvavo gubernatorius Paulo Egydio, prefeitas Olavo Setubal, vicegubernatorius, ministrai ir trijų kariuomenės ginklo rūšių viršininkai.

Gubernatorius turiningoje prkalboje smerkė komunistų metodus valdžiai užgrobti. 1935 m. sukilime žuvo daug karininkų ir kareivių, nužudytų iš pasalų nakties metu. Kalbėjo dar įvairių sluoksnių žymesni žmonės - deputatas Leonel Júlio, Maria Lúcia Assis Ribeiro, kun. Euclides Fava ir jaunimo bei studentų atstovai.

Visi pasmerkė komunizmą ir jo vartojamus metodus, paimdami pavyzdžiu paskutiniuosius įvykius Portugalijoje ir Angoloje: Sovietų Sąjunga leidžia milijonus dolerių, siųsdama ginklais pakrautus laivus. Tuo tarpu Helsinkyje pasirašė sutartį nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus, - ir to iškilmingo pažado nesilaiko.

Visi kalbėjojai ragino budėti ir nepasiduoti komunistinėms intrigoms, žadančioms rojų, kuris šitikrųjų yra vergija.

Minėjime dalyvavo įvairios pavergtų tautų kolonijos - estų, latvių, lietuvių, lenkų, vengrų, rumunų, kroatų, slovėnų, kiniečių, korejiečių, ukrainiečių ir kiti. Lietuviams atstovavo Pabaltiečių komiteto pirm. kpt. J. Čiuvinškas ir apie 20 E. Bacevičienės vadovaujamy skautų. —Koresp.

LOSINSKAS LEIDŽIA KNYGĄ

Henrikas Losinskas-Alves šio mėn. 4 d., ketvirtadienį, 20:00 v. União Brasileira de Escritores valdybos patalpose, R. 24 de Maio, 250, 13-tas aukštas, pristato savo pirmą novelių rinkinį „Circulo Negro," ištyriantį žmogišką gamę įvairiose sąlygose.

Lietuviai kviečiami gausiai knygog pristatyme dalyvauti.

ĮSEINA ČIURLIONIO KNYGA

Gruodžio 12, 20:00 val., União

Brasileira de Escritores patalpose, R. 24 de Maio, 250- 13-tame aukšte, BLB Literatūros ratelis ruošia žymiausio lietuvių dailininko M. K. Čiurlionio monografijos portugalų kalba pristatymą kuriame U SP profesorės, knygos autorės, dr. Franca Cavalli ir dr. Helga Barraco pasirašys pirmąsias knygas, iliustruotas net ir spalvotomis reprodukcijomis.

Šioje Čiurlionio šimtmečio šventėje kviečiami dalyvauti visi lietuviai.

ISVYKSTA Į POSĖDĮ

Šį savaitgalį, gruodžio 6-7, Jaunimo kongreso stovyklavietėje už Buenos Aires vyksta keturioliktašis ir paskutinis prieš kongresą Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos bendras posėdis.

Posėdyje dalyvaus Finansų komisijos išdininkas Jonas Tatarūnas, Antanas Saulaitis, Jonas Lukoševičius ir gal dar kitas Brazilijos atstovas.

PAKVIESTI VYSKUPAI

Tarp Jaunimo kongreso garbės svečių tikimasi sulaukti abiejų laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių vyskupų - Europos lietuvių vyskupo Antano Deksnio ir Čikagoje gyvenančio vysk. Vincento Brizgio.

DAR REIKALINGA NAKVYNIŲ

Nakvynių komisija, kuriai vadovauja Arnaldas Zizas, iki pat J. Kongreso ieškos nakvynių iš kitų kraštų atvykstančiam jaunimui, nes šiuo metu dar reikalinga surasti apie 200 vietų.

Pagrindinė priežastis, dėl kurios nakvynių šeimose ieškoma yra, kad Brazilijos lietuviai turėtų progos artimiau pažinti kitus lietuvius - iš Australijos, Europos, kitų Pietų Amerikos kraštų. Žinoma, šimtus ir net tūkstančius dolerių kelionei išleidžiusiems svečiams prieglobstis šeimose padės sumažinti išlaidas, kaip ir Brazilijos jaunimas buvo šeimose priimtas įvairiomis progomis - I ir II PLJK metu ir t.t.

Su nakvynių komisija galima susisiekti tiesiog, šiame puslapyje nurodytais telefonais arba per būstinę. Prašoma nurodyti, kokių svečių pageidaujama, iš kurios vietovės ir pan.

Apie 150 jaunimo šeimose nakvos tik gruodžio 31-sausio 1 naktį ir nuo sausio 6 iki 9 (išskyrus tuos, kurie ir sausio 8-9 bus Rio.) Likusieji 22) gruodžio 30 - sausio 9-10 laikotarpyje dažnai išvyks į įvairias ekskursijas po São Paulį ir apylinkes, ir todėl į šeimas sugrįš daugiausia tik miegoti.

Jau yra atspausdinti ir platunami pakvietimai į Jaunimokongreso pirmąją šventę Brazilijoje - Naujųjų Metų sutikimą Club Homs, Av. Paulista, 725, nuo 20 iki sausio 1d. 4 val. ryto. Bilietus galima įsigyti iš Finansų komisijos, bairų atstovų, abejose parapijose.

Pakvietimo kaina yra 150 kr., kurion įskaityta viskas - staliukai keturiems asmenims, valgis ir gėrimas. Įsigydami bilietą tuo pačiu pagal salės žemėlapi įsigija ir staliukus. Vietos rezervuojamos tik įsigijant pakvietimus.

Kongreso nuolaida, pakvietimas už 100 kr., teikiamas jaunimui, atvykstančiam iš kitų kraštų ir Brazilijos jaunimui, kuris važiuoja į Argentiną ir/arba dalyvauja lietuviškoje veikloje.

Kadangi klube veitų skaičius ribotas, Finansų komisija lietuvius ragina vietas užsisakyti iš anksto, jau dabar.

Naujųjų metų proga bus išrinkta Kongreso lietuvaite, kurios balsai platinami kartu su spalvotos televizijos loterija, ištraukiama paskutiną proga prieš Kalėdas.

PIRMIEJI ATVYKSTA Į RIO

Pirmieji kitų kraštų dalyviai į Jaunimo kongresą atskrenda per Rio de Janeirą, kur Vokietijos ir Švedijos atstovus ruošiasi priimti lietuvių šeimos ir lietuvaite Kristina Gaulytė su Jane Žaidyte.

Tą pačią dieną į São Paulį atskrenda Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos vicepirmininkė Gabija Juozapavičiūtė.

Iki Naujųjų Metų sutikimo São Paule iš dešimties kraštų suskris apie 530 svečių, jaunimo ir vyresniųjų, kurie, dalyvaudami Jaunimo kongreso programoje, tuo pačiu susipažins su Brazilijos lietuvių veikla, gyvenimu, nuotakomis, viltimis, atliktais darbais, pažins šiek tiek gražios Brazilijos gamtos ir krašto gyvenimą.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

50 kr. Zosė Blaškienė. Už 1976 m, 70 kr. St. Gervetauskas, P. Paunksnis, 300 kr. Gražvydas Bačelis,

SKAITYKIT IR PLATINKIT MŪSŲ LIETUVĄ!

Baigiasi 1975 metai.
Ar jau susitvarkėte su
ML p r e n u m e r a t a ?

MUSU ŽINIOS

ATEITININKŲ SUSITELKIMAS

Sekmadienį, gruodžio 7: Ateitininkų susitelkimo diena. Pradžia 8 val.

IMIGRANTŲ DIENA

Tradicinė arkivyskupijos Imigrantų diena ir šiais metais buvo švenčiama slovėnų parapijos Švč. Sakramento bažnyčioje ir salėje.

Šv. Mišias koncelebravo pats S. Paulo arkivyskupas kard. Paulo Evaristo Arns su 20 įvairių kolonijų klebonais ir kapelionais. Nors lijo visą sekmadienį, tačiau bažnyčia buvo apypilnė. Gražiai atrodė Mišių aukų atnešimas - įvairios duonos, vynai, gėlės ir pan.

Mišių pabaigoje kiekvienas kunigas laimino žmones gimtąja kalba - lietuviškai kun. P. Daugin-tis, šv. Kazimiero asmeninės parapijos klebonas.

Meniškas pasirodymas ir broliškos vaišės buvo gražioje salėje po bažnyčia. Pasirodė su būdingais tautiniais šokiais kiniečiai, korejiečiai, ispanai, lietuviai, vengrai, ukrainiečiai, slovėnai. Gražių dainų padainavo italai, šv. Rafaelio parapijos choras.

Daugiausia žmonėms patiko ispanų, lietuvių ir ukrainiečių šokiai. Lietuviams atstovavo Žilvičio šokėjų grupė Rūtelė. Ji buvo pati gausiausia - 20 šokėjų kuriuos suvežė vaikų tėvai ir vadovavo Eugenija Bacevičienė ir Antanas Aleknavičius.

Be šokėjų, lietuvių šioje šventėje buvo nedaug - ar tai dėl lietaus, ar per mažos propagandos ar kitų priežasčių. Pats kardinolas, vertindamas Imigrantų dieną, laikė pamaldas ir išbuvo per visą ilgą mėninę programą.

BAIGIA MOKYKLA

Šv. Mykolo Arkangelo pradžios mokyklos mokytojų kursą šį šeštadienį iškilmingomis apeigomis baigia šių metų laida, kurių tarpe sekančios lietuvaits.

Silvija Bendoraitytė, daug me-

tų dalyvavusi Žilvityje, priklausanti ateitininkų kuopai ir Nemuno šokių grupei, vadovaujanti vaikų stovyklose, Jaunimo kongreso ruošai padedanti Būstinės komisijoje, jau metus lankanti matematikos fakultetą.

Janetė Nikitin, Mūsų Lietuvos skaitytojams gerai pažįstama iliustracijų piešėja, ML Mažiesiems bendradarbė, lankanti Belas Artes fakultetą, Nemuno šokėja, dalyvausianti Jaunimo kongreso meno parodoje, vaikų stovyklose rankdarbių mokytoja.

Sueli Rulevaitė, Nemuno šokėja, stovyklų talkininkė, padedanti Būstinės komisijai JK ruošoje.

Marly Trojeckaitė, keletą metų šokusi Nemuno ansamblyje, šiais metais laikysianti egzaminus į fakultetą.

Leda Stefani, neseniai įstojusi į Nemuno šokėjų tarpą, jau lankanti fakultetą.

PARDUODAMOS KNYGOS

Prieš Kalėdų šventes abejose klebonijose - Vila Zelinos ir šv. Kazimiero - platinamos lietuviškos knygos vaikams, suaugusiems, religinio turinio, romanai, foto albumai, skaitiniai, vadovėliai, kelios knygos anglų ir portugalų kalbomis.

ML redakcijoje taip pat galima įsigyti lietuviškų plokštelių.

Graži Kalėdų dovana - lietuviška knyga, lietuviška plokštelė, M Lietuvos prenumerata.

PRISTATĖ BAČELIO KNYGA

Lapkričio 30 paskutiniajame šių metų BLB Literatūros ratelio pobūvyje visuomenei pristatyta a.a. inž. Zenono Bačelio autobiografija „Nerimo siela“, išleista pačios Aleksandros Bačelienės, redaguota Halinos Mošinskienės, paruošta BLB Akademinio sambūrio ir Literatūros ratelio vardu, nes Z. Bačelis priklauso abiem.

Po Literatūros ratelio pirm. A. Petraičio žodžio ir ištraukos iš autobiografijos prartaties, nurodančios knygos pavadinimo kilmę

Šio ML numerio
GARBĖS LEIDĖJAS yra
inž. GRAŽVYDAS BAČELIS

a. a. savo tėvlio Zenono Bačelio knygos
„Nerimo siela“ išleidimo proga.

Jam nuoširdi padėka ir geriausi linkėjimai.

ML Administracija

SVEIKINIMAI

Kalėdiniai sveikinimai per ML yra redakcijos laukiami tik iki gruodžio 14 dienos (14 de dezembro). Po to būtų jau pervėlu.

(„Nerimo sielaper visą gyvenimą“) Ž. Jūraitytė paskaitė būdingas ištraukėles, o A. Bačelienė pasirašė knygas, kurių pajamos skirtos Jaunimo kongresui.

Sekė šių metų Nobelio literatūros premiją laimėjusio italų poeto Eugenijaus Montale gyvas ir turingas pristatymas. USP profesorė Rosa Petraitienė supažindino dalyvius su jo gyvenimu, kūryba, paskaitydama italų kalba originalus ir portugalų kalba vertimus. Alfonsas Petraitis paskaitė lietuvių kalbon jo paties sklandžiai išverstas eiles.

Pobūvyje dalyvavo rašytojas ir žurnalistas Henrikas Losinskas-Alves, papasakodamas šį tą iš savo gyvenimo ir kūrybos, iš pastangų iškilti Brazilijos rašytojų tarpe. Jo paskutinioji knyga pristatoma šį ketvirtadienį.

Alfonsas D. Petraitis pranešė, kad jo pareigas Literatūros būrelyje 1976-tais - jau penktaisiais metais užims Živilė Jūraitytė. Sekantis pobūvis kviečiamas vasario mėn. paskutinį šeštadienį.

Literatūros ratelis rūpinasi ir M. K. Čiurlionio monografijos pristatymu gruodžio 12, pagaminęs knygoms pažymėti lietuviškas juosteles.

VEIKLOS KALENDORIUS - 1975

Gruodžio 4, 20:00 val. H. Losinsko knygos pristatymas R. 24 de Maio, 250, 13 aukštas.

Gruodžio 4, 21 val. Jaunimo kongreso studijų savaitės komisijos posėdis, R. Juatin-diba, 28.

Gruodžio 6, 15 iki 16 val., Lietuvių pasirodymas Prakarčių muziejuje, Ibirapueros parke. Dalyvauja „Rūtelė.“

Gruodžio 8, 20:30 val., JK komiteto valdybos posėdis, R. Lituânia, 67.

Gruodžio 11, vakare, „Nemunas“ soka Circulo Militar šventėje.

Gruodžio 12, 20:00 val. M. K. Čiurlionio monografijos pristatymas, R. 24 de Maio, 250 13 aukštas.

Gruodžio 15, 20:30 val., JK komiteto valdybos posėdis Sąjungos rūmuose, R. Lituânia.

Gruodžio 22, 20:30 val. JK komiteto valdybos posėdis Sąjungos rūmuose, R. Lituânia.

Gruodžio 20, šv. Kazimiero parapijos maldos diena už Lietuvą.

Gruodžio 21, Rio de Janeiro lietuvių maldos diena už Lietuvą

Gruodžio 23, Vila Zelinos lietuvių maldos diena už Lietuvą (pagal Religinės šalpos sudarytą pasaulio lietuvių maldos kalendorių)

Lietuviškai kalbanti

Vyrų - moterų - vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING

HOMENS-SENHORAS

CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria

(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limaõ)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS
GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS
E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo

MUSU
LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugin-tis

MEŠINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1,00 kruzėiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugin-tis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso, pertvarko savo mėnesiui. Nenaudoti raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išėina ketvirtadienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.